

Deel 4: Pedagogisch werkplan van onze locatie

Deel 4: Pedagogisch werkplan van onze locatie

PEDAGOGISCHE EN PRAKTISCHE AFSPRAKEN

Naam locatie: Korein Kinderplein De Spaaihoeve Cluselaan dagopvang
Adres locatie: Cluselaan 15 5627 DC Eindhoven

Naam groep	Leeftijd	Maximaal aantal kinderen
Blauw	0 – 27 maanden	12
Rood	0 – 27 maanden	12
Groen	27 – 48 maanden	16
Paars	27 – 48 maanden	16
Lichtgroen	27 – 48 maanden	16

Groep 1: Blauw

	Afwijken BKR 's ochtends	Afwijken BKR tussen de middag	Afwijken BKR 's avonds
Maandag	Van 08:00 tot 08:30	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Dinsdag	Van - tot -	Van 13:45 tot 14:00	Van 17:30 tot 18:00
Woensdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:30 tot 18:00
Donderdag	Van 08:00 tot 08:30	Van 13:00 tot 13:45	Van 17:00 tot 18:00
Vrijdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00

Groep 2: Rood

	Afwijken BKR 's ochtends	Afwijken BKR tussen de middag	Afwijken BKR 's avonds
Maandag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Dinsdag	Van 08:00 tot 08:30	Van 13:30 tot 14:30	Van 17:00 tot 18:00
Woensdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Donderdag	Van 08:00 tot 08:30	Van 13:30 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Vrijdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00

Groep 3: Groen

	Afwijken BKR 's ochtends	Afwijken BKR tussen de middag	Afwijken BKR 's avonds
Maandag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Dinsdag	Van 08:00 tot 09:00	Van 13:30 tot 14:00	Van 17:00 tot 18:00
Woensdag	Van - tot -	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Donderdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Vrijdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00

Groep 4: Paars

	Afwijken BKR 's ochtends	Afwijken BKR tussen de middag	Afwijken BKR 's avonds
Maandag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00
Dinsdag	Van 08:00 tot 09:00	Van 13:00 tot 14:15	Van 17:15 tot 18:00
Woensdag	Van - tot -	Van - tot -	Van - tot -
Donderdag	Van 08:00 tot 09:00	Van 12:45 tot 14:00	Van 17:15 tot 18:00
Vrijdag	Van 08:00 tot 08:45	Van 13:00 tot 14:30	Van 17:15 tot 18:00

Groep 5: Lichtgroen

	Afwijken BKR 's ochtends	Afwijken BKR tussen de middag	Afwijken BKR 's avonds
Maandag	Van - tot -	NVT	NVT
Dinsdag	Van - tot -	NVT	NVT
Donderdag	Van - tot -	NVT	NVT
Vrijdag	Van - tot -	NVT	NVT

Op onze locatie is de leidinggevende Erna Kreijveld

De uren waarop we gegarandeerd voldoen aan de beroepskracht-kind-ratio (BKR) is:

Van 09:00-13:00 uur in de ochtend en van 14:30-17:00 uur in de middag.

Wanneer er veranderingen in het basisrooster worden aangebracht, dan maken we dit bekend via:

Informatieverstrekking in het Ouderportaal van de desbetreffende groep(en) en/of Aan Pleinpubliek en/ of mondeling aan ouders.

Op onze locatie voegen we groepen structureel samen op:

Dagdeel woensdagmiddag, vrijdagochtend, vrijdagmiddag   groep 3 Groen   met groep 4 Paars

Op onze locatie bieden we flexibele kinderopvang: ja/nee

Zo ja, dan is dat als volgt geregeld: .....

Er is geen flexibele opvang

Op onze locatie hanteren wij een opendeurenbeleid: nee**Bij de volgende (spel)activiteiten verlaten de kinderen de stamgroep:**

De kinderen verlaten de stamgroep als ze gaan spelen op de hal, als ze naar buiten gaan om te spelen in de tuin, te wandelen of andere buitenactiviteiten gaan doen.

Er wordt veel samengewerkt en gezamenlijke activiteiten gedaan. Rood is een babygroep, met kinderen van 0 tot 2,3 jaar, Blauw is een babygroep met kinderen van 0-2,3 jaar. De groepen Rood en Blauw zijn dagopvanggroepen, waar kinderen hele dagen verblijven. Met de baby's worden ook gezamenlijke activiteiten gedaan, zoals buiten spelen, wandelen, samen spelen in de groepen.

Groen, Paars en Licht Groen zijn aparte peutergroepen. Er wordt veel samengewerkt en gezamenlijke activiteiten gedaan. Licht Groen is een peutergroep, met kinderen vanuit peuterwerk. De groepen Groen en Paars zijn dagopvanggroepen, waar kinderen hele dagen verblijven. In het kader van integratie worden met alle peuters gezamenlijke activiteiten gedaan, zoals buiten spelen, wandelen, peuterviering, etc, zodat de VVE geïndiceerde kinderen ook samen spelen met niet-geïndiceerde kinderen.

In de vakantie periode of op rustige dagen, kan het in het belang van de kinderen zijn om samen te voegen met een andere peutergroep. In dat geval is er ook altijd een bekende pedagogisch medewerker van de eigen groep aanwezig. Ouders zijn hierover geïnformeerd.

Als kinderen de stamgroep verlaten, dan is dat als volgt geregeld:

Als de kinderen de stamgroep verlaten is dat altijd onder begeleiding van een eigen pedagogisch medewerker. Mocht het, door omstandigheden, voorkomen dat een kind buiten de eigen stamgroep en zonder de eigen pedagogisch medewerker gaat spelen, worden de gegevens van het kind overgedragen aan de betreffende groep en pedagogisch medewerkers.

Is er maar één beroepskracht aanwezig? Dan is de achterwacht als volgt geregeld:

Als er maar een pedagogisch medewerker aanwezig is, is er een achterwacht van de andere groepen. Er is nooit iemand alleen in het gebouw.

Wennen en overgaan naar een andere groep

Beschrijf welke afspraken er zijn voor het wennen van nieuwe kinderen.

In overleg met de ouders van een nieuw kind worden afspraken gemaakt om het kind 2 dagdelen te laten wennen. Bij voorkeur laten we het kind wennen als er een plaats op de groep vrij is (intallig), anders wordt een extra pedagogische medewerker ingezet. Er wordt hierbij gehoor gegeven aan de wensen van de ouders. Willen ze even blijven bij het wegbrengen? Willen ze langzaam opbouwen? Tussendoor telefonisch contact met de pedagogisch medewerkers? Per ouder kan dit verschillen en we proberen deze wensen zoveel mogelijk te respecteren.

Wat doen de pedagogisch medewerkers rondom het wennen en overgaan naar een andere groep?

Welke afspraken worden hierover gemaakt met ouders?

Bij deze leeftijd kinderen kijken we vooral naar de behoefte van het kind. Het kind moet zich vooral veilig en vertrouwd gaan voelen. Er is ruimte voor individuele aandacht en het opbouwen van een vertrouwensband met de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen op de groep. Het kind wordt, meestal tijdens het kringmoment, voorgesteld aan de andere kinderen van de groep en krijgt alle gelegenheid om rustig de ruimte en het speelgoed te verkennen. Als een kind overgaat van de babygroep naar de peutergroep en van de peutergroep naar school en BSO, dan worden hier afspraken over gemaakt. Het kind kan naar eigen behoefte en in overleg met ouders, gaan wennen. De gegevens worden door de mentor van de ene groep overgedragen aan de mentor van de andere groep en vanuit de peutergroep wordt er door de mentor een warme overdracht gedaan naar de leerkracht van school De Spaaihoeve. De pedagogisch medewerker die mentor van het kind is maakt een afspraak met de leerkracht van school om de gegevens toe te lichten. Bij andere scholen dan De Spaaihoeve worden ook de gegevens overgedragen, maar dit kan een minder "warme" overdracht zijn. Als er sprake is van bijzonderheden of zorg waar school van op de hoogte moet zijn dragen wij er zorg voor dat deze informatie bij de nieuwe school terecht komt.

Welke afspraken zijn er specifiek gemaakt voor het wennen van baby's?

Pedagogisch medewerkers bieden het kind een veilige omgeving met aandacht voor de behoefte van het kind. Bij baby's wordt er zoveel mogelijk het schema aangehouden zoals met ouders besproken, waarbij rekening wordt gehouden met de nieuwe omgeving, geluiden, prikkels, waaraan kinderen moeten wennen. Eventuele bijzonderheden of vragen worden bij het ophalen met ouders besproken.

VE-methode voor de peutergroep

Geef aan met welke VE-methode jullie werken op de locatie. Beschrijf in concreet meetbare termen:

- a. *De kenmerkende visie op de voorschoolse educatie en de wijze waarop deze te herkennen is in het aanbod van activiteiten.*

Voorschoolse educatie (VE) heeft als doel onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. Dit doen we door in samenwerking met partners en gemeenten te werken aan het welbevinden en de betrokkenheid van onze kinderen. Als middel hierbij zetten we een VE-programma in. Het aanbod aan activiteiten komt voort uit kind- en groepsobservaties en wordt bijgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus.

VE-programma

Selecteer met welk VE-programma jullie werken.

Startblokken (zie p. 11)

Beredeneerd aanbod

- b. *De wijze waarop de ontwikkeling wordt gestimuleerd; in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling.*

Wij zorgen ervoor dat kinderen in aanraking kunnen komen met de doelen van Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). In bovenstaand VE-programma sluiten we aan bij de ontwikkeling van kinderen met bijzondere aandacht voor taal, rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op deze locatie werken wij met het volgende VE-programma: Beredeneerd Aanbod

- c. *De wijze waarop de ontwikkeling wordt gevolgd en de wijze waarop op het aanbod wordt afgestemd.*
Op deze locatie volgen we de ontwikkeling van kinderen aan de hand van het kind-volg-systeem:

Kind-volg-systeem

Beschrijf met welk kind-volg-systeem jullie werken: Pravoo

Indien er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind wordt, in overleg met ouders de IB-er ingeschakeld om te adviseren en waar nodig ouders ondersteuning te bieden bij de zorgvraag, zoals doorverwijzing naar passende instanties.

- d. *De wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.*
 We betrekken ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen door eens per 52 weken met hen in gesprek te gaan. Tijdens dit gesprek bespreken de mentor en de ouders de stand van zaken, evalueren de acties op de locatie en thuis en maken nieuwe afspraken voor de komende periode. De afspraken worden genoteerd in een kinddossier.
 We introduceren de thema's waarmee we werken aan de ouders. We geven ouders tips over dingen die ze thuis kunnen doen, bijvoorbeeld welke boekjes ze kunnen lezen of welke liedjes ze kunnen zingen. Ouders kunnen meedraaien op de groep om te kunnen ervaren hoe de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd kan worden (afhankelijk van ouderpopulatie).
- e. *Het inrichten van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal.*
 In elk lokaal zijn hoeken aanwezig waarin een kenmerkend domein van ontwikkeling te herkennen is, bijvoorbeeld een leeshoek, bouwhoek of huishoek. Middels de scanning op welbevinden en betrokkenheid krijgen we inzicht in de ontwikkeling van de kinderen, beoordelen we of de omgeving rijk en uitdagend genoeg is en voeren we aanpassingen door indien nodig.
- f. *De wijze waarop vorm wordt gegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen VE en de hieruit volgende zorgvuldige overgang.*

Doorgaande ontwikkellijn

We stemmen jaarlijks onze thema's af met basisschool De Spaaihoeve (voorheen Onder de Wieken)
 We werken met een overdrachtsformulier om de doorgaande lijn tussen peuterwerk en de basisschool invulling te geven.
 Indien gewenst of nodig zorgen we ervoor dat we een overdracht plannen waarbij de mentor, de leerkracht en de ouder aanwezig zijn.
 Vastgelegd in SPIL-plan

De focus voor 2019

De matrix 'Ik ben in beeld' laat een rijke invulling zien. Om gericht te kunnen werken zal de focus voor 2019 liggen op:

1. De aspecten van de Rijke uitdagende omgeving. Zowel qua materialen, ruimte als afspraken en omgang. Samen met Basisschool Onder de Wieken zijn we sinds 1 november 2018 "Speelleercentrum De Spaaihoeve". Onze dagopvang vindt plaats op de locatie Cluselaan en de school + BSO op de locatie Heraultlaan 4. De locatie van school + BSO is een nieuw gebouwd pand, gebouwd vanuit een duidelijke visie op kindontwikkeling. Het pand aan de Cluselaan heeft in 2018 een verbouwing van de buitenkant ondergaan, zodat het pand een meer open karakter heeft gekregen en qua stijl bij het andere pand past. In 2019 gaan we intern verbouwen op de locatie Cluselaan en wordt de inrichting van het gebouw en de ruimtes hierin meegenomen.

- 2.
- 3.
- 4.

OPLEIDINGSPLAN

Op onze locatie dragen wij bij aan de professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Naast een aanscherping in opleidingsbeleid onder de wet IKK (waarin de focus ligt op het verder professionaliseren van werken met baby's en het doorontwikkelen van het taalniveau) zorgt onze locatie ook voor professionele ontwikkeling middels de inzet van trainingen en opleidingen die niet verplicht zijn. Dit doen wij vanuit een breed gedragen ambitie om nieuwsgierig te blijven naar onze eigen ontwikkeling, als mens én als professional.

Naam locatie: De Spaaihoeve

Dit scholingsplan maakt samen met het pedagogische beleid onderdeel uit van de doelstellingen voor 2019. Het totaal moet voldoen aan de uitgangspunten en voorwaarden:

Naam opleiding/ training/cursus	Naam organisatie die dit verzorgt	Doelstelling/opbrengst (gerelateerd aan inspectiekader)	Aantal pedagogisch medewerkers	Planning
Babypedagogiek	RIJKT	Deze opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld door de wet IKK en is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten uit neurowetenschappen, ontwikkelingspsychologie en pedagogische wetenschappen. Deze inzichten en kennis worden gedurende de training voortdurend gekoppeld aan de uitdagingen in de praktijk. Door kennis van de breinontwikkeling in holistisch perspectief leggen we een basis die van groot belang is voor de rest van het leven van elk kind en elk mens.	10	2019
VIB in de babygroep	RIJKT			
Beeldcoaching in het werken met baby's	RIJKT			
Werken met baby's	RIJKT			
Taalniveau 2F	RIJKT			
Taalniveau 3F	RIJKT			
VIB	RIJKT			
VVE	RIJKT	Het opbrengstgericht werken binnen de voorschool wordt gerealiseerd door een beredeneerd aanbod in een voorbereide speelleeromgeving dat is gebaseerd op een volgsysteem. Voor de uitvoering hiervan is vakkennis nodig over de verschillende ontwikkelingsgebieden. In de training wordt de theoretische achtergrond over de ontwikkeling van het kind gekoppeld aan het praktisch werken in de voorschool. Het gaat daarbij om observeren, zien waar het kind staat in zijn ontwikkeling, om vervolgens te bepalen welke activiteiten een kind nodig heeft in de zone van de naaste ontwikkeling. Het aanbod wordt geëvalueerd om te bepalen of de pedagogisch medewerker de juiste materialen/activiteiten heeft aangeboden (op individueel of groepsniveau). In de training wordt uitgebreid aandacht besteed aan SLO-doelen, het VVE-kader van de onderwijsinspectie en het cyclisch werken binnen de voor- en vroegschool. Een genormeerd volgsysteem vormt de basis voor het cyclisch werken binnen het beredeneerd aanbod. Deze PDCA-cyclus (Plan-do-Check-ACT) wordt binnen het werken in de voorschoolse educatie beredeneerd aanbod genoemd. Werkopdrachten zijn gericht op: - Het invullen van het KIJK-dagboek	4	

		<ul style="list-style-type: none"> - Het maken van een thema- en weekplanning - Reflecteren aan de hand van beeldmateriaal - Woordenschatdidactiek <p>Inhoud van de bijeenkomsten</p> <p>Pedagogisch medewerkers hebben een centrale rol in het verhogen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De kennis en vaardigheden die hiervoor nodig zijn en aan bod komen in de training zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Groepsmanagement en de PDCA-cyclus - Theoretische achtergrond over de verschillende ontwikkelingsgebieden; - Observeren en duiden van welbevinden en betrokkenheid als uitgangspunt van kindontwikkeling - Volgen van de ontwikkeling van peuters en het educatieve aanbod hierop afstemmen; - Opstellen van een groepsplan en een beredeneerd aanbod; - Werken met SLO-doelendoelen en tussendoelen en spelimpulsen; - Woordenschatdidactiek begeleiding van NT-2 kinderen; - Zorgniveaus binnen de doorgaande lijn met de basisschool - Ouderbetrokkenheid 		2019
Kind-volg-systeem (Looqin K.O. – KIJK!)	RIJKT			
Techniek&Ik	RIJKT	<p>Techniek&Ik leidt pedagogisch medewerkers en leerkrachten op tot Techniek&Ik-coaches met een beproefd continu trainingsaanbod dat werkt vanuit de praktijk. Door workshops met herkenbare natuurwetenschappelijke en technische thema's, uitdagend (les)materiaal en aandacht voor de pedagogische en didactische basishouding blijven kennis en kunde van de Techniek&Ik-coaches op een hoog niveau. Binnen de workshops staat het onderzoekend en ontwerpend leren als didactiek centraal.</p> <p>In de workshop ga je zelf experimenteren en onderzoeken met water en maak je kennis met co-constructie; hoe leer je van en met elkaar tijdens het doen van onderzoek en wat heeft een kind nodig om een nieuwe stap te maken in zijn of haar ontwikkeling.</p>	1	2019
Training en coaching Pedagogisch Kompas	RIJKT	<p>Startpunt is een gesprek om te bekijken wat er op onze locatie speelt. We brengen in kaart met welke zaken we rekening moeten houden, welke opleidingen/trainingen er lopen en hoe het gesteld is met de personele bezetting. Middels een aantal trainingen en coaching on the job leveren de pedagogisch coaches een op maat gemaakte aanpak, omdat niet elke locatie gelijk is en eigen mogelijkheden, tempo en proces heeft. De training gaat verder in op de begrippen Welbevinden en de Betrokkenheid, welke gekoppeld zijn aan het pedagogisch kompas. Vanuit de pijlers gaan we aan de slag om te zorgen voor een optimaal Welbevinden en Betrokkenheid.</p>	27	2019

Korein Kinderplein

		Het traject bestaat uit 5 bijeenkomsten: een startbijeenkomst en 4 vervolgbijeenkomsten. Sommige bijeenkomsten zijn gezamenlijk met het hele team, anderen worden afzonderlijk met de verschillende groepen (creche/peuter/bsso) gedaan.		
Kinder-EHBO				
Bijeenkomsten Q-functionaris		Het in stand houden van de kwaliteitszorg binnen de vestiging	1	2019

Stagebeleid

Binnen onze locatie leiden wij ook nieuwe professionals op.

Beroeps Opleidende Leerweg (BOL)-stagiaires worden altijd boventallig geplaatst voor de verplichte BPV-uren vanuit de opleiding. Stagiaires werken onder verantwoordelijkheid van gekwalificeerde beroepskrachten. Voor de boventallige plaatsing gelden uitzonderingen (uit de cao Kinderopvang): tijdens werkbesprekingen, oudergesprekken of vergaderingen kan de stagiaire voor korte tijd naast een beroepskracht werken (in dezelfde ruimte). Tijdens de pauzes mag de stagiaire onder supervisie van en met een beroepskracht werken. Als basis geldt de regel dat de stagiaire te allen tijde moet kunnen terugvallen op een professional. De stagiaire is nooit eindverantwoordelijk.

Na een introductiefase van zes weken gaan stagiairs vanuit de beroepsopleiding de opleidingsfase in. Daarin wordt met geplande opleidings- en begeleidingsactiviteiten naar 100% zelfstandigheid gewerkt in het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden op het vastgestelde opleidings-jaarniveau. Het einddoel van de praktijkbegeleiding gedurende de opleiding is een volledig ingewerkte startbekwame pedagogisch medewerker, klaar om de verantwoordelijkheid als beroepskracht op zich te gaan nemen en verder door te ontwikkelen. De route naar startbekwaamheid wordt bepaald door de opbouw van de opleiding en aangevuld met specifieke pedagogische visie, protocollen, werkwijzen en systemen van Wij zijn JONG. De mate van begeleiding (instructie, afstand en controle) wordt afgestemd op de (leer)fase van de student. En in elke fase wordt een rijke, uitdagende omgeving geboden, met ruimte voor initiatief en altijd in dialoog. Welbevinden en betrokkenheid zijn ook bij stagiairs twee belangrijke pijlers in de begeleiding.

Onderstaand schema vormt een leidraad voor de inhoud van de stage, fasering, begeleiding en beoordeling.

BELANGRIJK kijk als werkbegeleider altijd eerst goed naar de student die je gaat begeleiden, welk niveau heeft ze en in welke fase van de opleiding/leerjaar zit ze. Voorbeeld: een derdejaars leerling niveau 4 zal als het goed is grotendeels zelfstandig leren, bij deze leerling hoef je dus niet meer te beginnen bij geleid leren. En daar moet je de begeleiding door jou als werkbegeleider dus goed op afstemmen!

	Helpende Zorg en Welzijn, Niveau 2	Pedagogisch Medewerker, Niveau 3	Pedagogisch Medewerker, Niveau 4
Kenmerken	Assisteren en ondersteunen	Begeleiden	Begeleiden en coördineren
Taken	Huishoudelijke en verzorgende taken	Pedagogisch handelen	Pedagogisch handelen en coördineren en beleidsmatige taken
Inhoud	Huishoudelijke taken, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Was verzorgen - Schoonmaken - Eten en drinken maken Verzorgende taken, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - Verschonen/toiletgang - Handen wassen - Jassen aan- en uitdoen 	Pedagogische taken, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten begeleiden - Communicatie met ouders, kinderen en collega's - Rapportage en verslaglegging - Samenwerken in teamverband 	Pedagogische taken (zie niveau 3) <ul style="list-style-type: none"> - Coördinerende en beleidsmatige taken, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Planning maken - Bijdrage aan visie ontwikkeling - Begeleidingsplan maken voor kind
Accent voor begeleiding	Voornamelijk geleid leren (zie bovenstaande schema)	Begeleid en zelfstandig leren (zie bovenstaande schema)	Voornamelijk zelfstandig leren (zie bovenstaande schema)
Accent voor beoordeling	Kan de student de te verrichten taken naar behoren uitvoeren?	Kan de student (samen met een collega) zelfstandig een groep draaien?	Kan de student naast het zelfstandig draaien van de groep, coördineren en beleidsmatige taken zelfstandig uitvoeren?

Verschillende leerfasen:

In het leerproces van de stagiair worden drie fasen onderscheiden:

Fase 1: geleid leren

Fase 2: begeleid leren

Fase 3: zelfstandig leren

Bij de start van de stagiair vervullen de werkbegeleiders een sturende rol. In elke fase neemt de taakvolwassenheid toe en verbetert de beroepshouding van de stagiair. Naarmate de taakvolwassenheid en beroepshouding groeien, verandert ook de rolverdeling tussen de werkbegeleider en de stagiair. In de laatste fase van het leerproces heeft de werkbegeleider een coachende rol.

De coaching van de stagiair gebeurt door alle vaste medewerkers en door de werkbegeleider in het bijzonder.

De drie fasen in het leerproces van de stagiair gaan geleidelijk in elkaar over. De overgang van een fase naar een volgende fase heeft gevolgen voor de mate van begeleiding door de werkbegeleider. Onderstaand schema geeft weer wat de rol van de stagiair en de rol van de werkbegeleider is tijdens de verschillende fasen in het leerproces. Als werkbegeleider pas je jouw begeleidingsstijl aan, aan de fase waarin de stagiair zich bevindt.

	Stap 1	Stap 2	Stap 3
Fase 1: Geleid leren	<p>De stagiair oriënteert op opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wacht af - krijgt informatie van jou over bijbehorende taken en werkzaamheden <p>De werkbegeleider:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bereidt de uitvoering van 	<p>De stagiair voert opdrachten uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voert samen met jou de afgesproken werkzaamheden uit - krijgt feedback over de uitvoering van werkzaamheden <p>De werkbegeleider:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doet voor - stimuleert om na te doen 	<p>De stagiair kijkt terug op opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laat zijn opdracht beoordelen - krijgt verbeterpunten voor de volgende keer <p>De werkbegeleider:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordeelt de werkzaamheden van
	<ul style="list-style-type: none"> - werkzaamheden voor geeft doel en nut van taken en werkzaamheden aan - geeft uitleg over taken en werkzaamheden - motiveert de stagiair 	<ul style="list-style-type: none"> - bewaakt de uitvoering van de werkzaamheden - corrigeert waar nodig - geef feedback. 	<ul style="list-style-type: none"> - de stagiair formuleert verbeterpunten voor de volgende keer

Fase 2: Begeleid leren	De stagiair oriënteert op opdracht: <ul style="list-style-type: none"> • maakt op basis van jouw aanwijzingen een plan voor leren van taken en werkzaamheden • gaat zoveel mogelijk zelf op zoek naar informatie • legt jou zijn plan voor • stelt zonodig zijn plan bij De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • geeft informatie als de stagiair daarom vraagt • bespreekt het plan met de stagiair • geeft zonodig aanvullende informatie voor het plan • schepst voorwaarden voor de uitvoering van het plan 	De stagiair voert opdrachten uit: <ul style="list-style-type: none"> • voert de werkzaamheden uit volgens plan • vraagt feedback als hij daar behoefte aan heeft De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • geeft feedback als de stagiair hierom vraagt • motiveert de stagiair 	De stagiair kijkt terug op opdracht: <ul style="list-style-type: none"> • kijkt terug op de uitvoering van zijn plan • formuleert zelf verbeterpunten • legt zijn verbeterpunten voor ter beoordeling. De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • voert met de stagiair een reflectiegesprek over hoe zijn leren heeft plaatsgevonden • geeft aanknopingspunten zodat de stagiair zelf leerpunten kan formuleren
Fase 3: Zelfstandig leren	De stagiair oriënteert op opdracht: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zelf een leerplan op • beoordeelt zijn eigen plan • bepaakt zelf of hij jouw hulp daarbij nodig heeft • geeft aan wat er nodig is voor het uitvoeren van zijn plan De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • gaat na of de voorwaarden voor het realiseren van het plan aanwezig zijn 	De stagiair voert opdrachten uit: <ul style="list-style-type: none"> • voert zijn plan uit • bewaakt zelf de voortgang van zijn plan • reflecteert op zijn handelen • motiveert zichzelf De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • geeft feedback op de eigen controle en reflectie van de stagiair 	De stagiair kijkt terug op opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • beoordeelt zijn plan op resultaten • reflecteert op zijn leerproces • formuleert verbeterpunten De werkbegeleider: <ul style="list-style-type: none"> • beoordeelt de zelfbeoordeling van de stagiair op resultaten en leerproces

Op onze locatie werken 3 stagiaires.
De stagiaires volgen de opleiding 2 x PW niveau 3 leerjaar 2 en 1x PW niveau 4 leerjaar 2

LOKALE OUDERCOMMISSIE

Hierbij biedt ..... (Vul de naam van de locatieverantwoordelijke in) van locatie ..... (Vul de naam van de locatie in) het Pedagogisch beleid voor het jaar 2019 aan de Lokale Oudercommissie aan.

Wij verzoeken u vóór ..... 2018 (Vul de datum in) advies te geven via onderstaand formulier.

Datum verzending naar de Lokale Oudercommissie: .....

Naam locatieverantwoordelijke: .....

Handtekening:
.....

Naam document: Pedagogisch beleid

Betreft: Adviesaanvraag

Oudercommissie geeft positief advies:

Datum: .....

Naam: .....

Handtekening:
.....

De Lokale Oudercommissie wil graag de volgende punten aangevuld zien:

.....
.....

VE-METHODEN

Peuterplein

Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd. We maken daarbij gebruik van de methode Peuterplein.

Wat houdt Peuterplein in?

Peuterplein is een educatieve methode voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Het aanbod is zo samengesteld dat alle jonge kinderen er baat bij hebben. Peuterplein stimuleert de ontwikkeling van jonge kinderen zodat zij goed voorbereid starten in groep 1 van de basisschool. Peuterplein heeft een doorgaande leerlijn met Kleuterplein, dat bestemd is voor groep 1 en 2 van het basisonderwijs. In de methode Peuterplein speelt de handpop Raai de Kraai een rol.

Raai de Kraai

Raai de Kraai speelt in een aantal activiteiten een rol. Raai stimuleert de taalontwikkeling van de kinderen, doordat peuters vaak gemakkelijker tegen de handpop praten dan tegen een volwassene. Bovendien stelt Raai allerlei nieuwsgierige vragen, waardoor de kinderen geprikkeld worden om met het onderwerp van het thema aan de slag te gaan. Raai heeft een vaste plek in de ruimte.

Rijke speelleeromgeving

Kinderen ontwikkelen zich optimaal als ze op hun niveau worden gestimuleerd in een rijke omgeving. Een goede omgeving werkt stimulerend voor alle kinderen, of het nu baby's, dreumesen of peuters zijn. In een veilige en stimulerende omgeving bestaat vertrouwde naast nieuwheid. Door een goede structuur en een gezellige sfeer kunnen kinderen veilig spelen en zelf keuzes maken. Een rijke speelleeromgeving heeft als kenmerken:

- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen. De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en themahoek.
- Er is een logische indeling en afbakening. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Werkwijze

Peuterplein is opgebouwd rond acht wereldoriënterende thema's. Elk thema duurt drie tot vier weken. Bij elk thema hoort een verhaal dat fungeert als rode draad door het thema. De thema's zijn: huisdieren, water, familie, je lichaam, lente, zomer, herfst en winter. Daarnaast kunnen ook andere thema's aan de orde komen; thema's die dichtbij het kind staan en herkenbaar zijn voor kinderen. Na ieder thema is er een 'themaloze' week. De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn al bezig met de voorbereidingen voor het volgende thema.

De thema's brengen de buitenwereld naar binnen bij de locatie. Daardoor kunnen kinderen veel ervaringen opdoen en nieuwe dingen leren. De hoeken worden door de pedagogisch medewerkers aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema 'Je lichaam' verrijkt worden met spullen waarmee de kinderen zichzelf kunnen verzorgen. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd.

Tevens kan er een themahoek worden gemaakt waarin materialen staan uitgestald die passen bij het thema. Dit kan een boek zijn met daarbij passende materialen waar kinderen mee kunnen spelen.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen. Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten waar ze aan toe zijn. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Peuterplein en ouders

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken. Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan. De overgang naar de basisschool is voor veel peuters een grote stap. Om hen hierbij te helpen, is er een werkboek bij Peuterplein, dat ouders samen met hun peuter kunnen doornemen.

PIRAMIDE

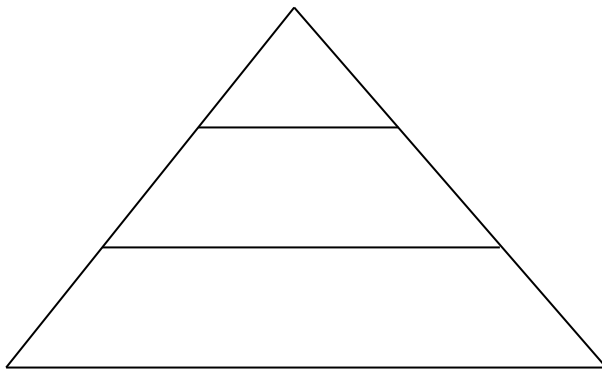
Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd. We maken daarbij gebruik van de methode Piramide.

Wat houdt Piramide in?

Piramide is een educatieve methode voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar. Spelenderwijs worden kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling. Piramide dankt zijn naam letterlijk aan de piramide zoals wij die kennen. De basis van de piramide zijn vier hoekstenen, die in het handelen iedere keer terugkomen:

- Nabijheid
- Afstand
- Initiatief van de kinderen
- Initiatief van de pedagogisch medewerkers

Hoe is de piramide opgebouwd?

Tutorprogramma:

- Extra aandacht aan specifiek kind
- Initiatief bij medewerker die kind intensief gaat begeleiden en ondersteunen

Groepsprogramma

- Activiteiten voor de gehele groep of een deel ervan
- Initiatief ligt bij pedagogisch medewerker. Kind en medewerker zijn nabij en samen bezig

Spelprogramma

- Vrij spel en spel in hoeken in een rijke speelleeromgeving die medewerker heeft ingericht
- Medewerker observeert en heeft meer afstand. Veel initiatief vanuit het kind

Rijke speelleeromgeving

Kinderen ontwikkelen zich optimaal als ze op hun niveau worden gestimuleerd in een rijke omgeving. Een goede omgeving werkt stimulerend voor alle kinderen, of het nu baby's, dreumesen of peuters zijn. In een veilige en stimulerende omgeving bestaat vertrouwde naast nieuwheid. Door een goede structuur en een gezellige sfeer kunnen kinderen veilig spelen en zelf keuzes maken. Een rijke speelleeromgeving heeft als kenmerken:

- De omgeving is uitdagend en prikkelend.
- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen.
- De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en ontdekhoek.
- Er is een logische indeling en afbakening. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto met geschreven woord is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Werkwijze

Bij Piramide wordt met projectthema's gewerkt. Er zijn in totaal dertien thema's uitgewerkt die ieder vier weken in beslag nemen. Voorbeelden van thema's zijn: herfst, water, lichtjes (kerstmis) en welkom. Na iedere thema is er een 'thema-loze' week. De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn achter de schermen al aan het werk voor het volgende thema.

De thema's van Piramide brengen de buitenwereld naar binnen bij de locatie. Daardoor kunnen kinderen veel ervaringen opdoen en nieuwe dingen leren. De hoeken worden door de pedagogisch medewerker aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema lente verrijkt worden met een paar bloembolletjes in de vensterbank en een kippenhok met speelkip en eieren in de 'tuin' van het huis. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd.

De ontdekhoek hoort echt bij Piramide. Op een tafel staan voorwerpen die direct met het thema te maken hebben. Gedeeltelijk hebben de pedagogisch medewerkers deze voorwerpen verzameld, maar er kan ook een beroep op de ouders worden gedaan. Kinderen mogen ook voorwerpen van thuis meebrengen voor deze ontdekhoek. De ontdekhoek heeft een dubbele functie: het is een soort tentoonstelling van materialen die bij het thema horen en de kinderen kunnen met (een deel van) de materialen spelen.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen. Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten waar ze aan toe zijn. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Piramide en ouders

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken.

Bij Piramide is het de gewoonte dat ouders de mogelijkheid krijgen om met hun kind te spelen: de zogenaamde spelinloop. Dit is bij binnenkomst, dus het brengmoment. Ouders kiezen samen met het kind iets om samen mee aan de slag te gaan of iets waarin het kind kan laten zien waar hij of zij allemaal mee bezig is. Dit bevordert geleidelijk de overgang van thuis naar de kinderopvanglocatie en biedt de kinderen een stukje veiligheid.

Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan.

STARTBLOKKEN

Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd. We maken daarbij gebruik van de methode Startblokken.

Wat houdt Startblokken in?

Startblokken is opgebouwd uit vier bouwstenen voor de ontwikkeling van alle jonge kinderen. Deze 4 bouwstenen moeten met elkaar in balans zijn:

- Betrokkenheid: hoe betrokken zijn de kinderen bij de activiteit?
- Betekenis: wat zegt het de kinderen, sluit het aan bij hun leefwereld?
- Bedoelingen: wat wil de pedagogisch medewerker bereiken met deze activiteit?
- Bemiddelende rol van de pedagogisch medewerker: waar laat hij of zij het kind zelf ontdekken, waar geeft hij of zij meer sturing?

Werkwijze

Er wordt gewerkt met thema's. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. Hierdoor herkennen ze het thema en kunnen ze het naspelen op de groep. Een thema duurt ongeveer vier tot zes weken. Tussen twee thema's in is er sprake van een 'themaloze week'. De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn achter de schermen al aan het werk voor het volgende thema.

Bij Startblokken zijn de thema's niet al uitgewerkt. De pedagogisch medewerkers denken zelf na over betekenisvolle thema's, werkwijzen, activiteiten en materialen. Betekenisvolle thema's zijn thema's die dichtbij de kinderen staan en herkenbaar zijn voor hen. De activiteiten sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau en de initiatieven van de kinderen. Achteraf kunnen de pedagogisch medewerkers vaststellen of alles wat ze gedaan hebben, inderdaad betekenisvol was door goed te kijken naar de kinderen. Hoe meer betekenis, hoe hoger de betrokkenheid van de kinderen. Ook worden vooraf aan de activiteiten doelen (bedoelingen) gesteld, zodat een kind zich verder kan ontwikkelen. Tijdens de activiteit blijft de pedagogisch medewerker goed kijken naar de kinderen en naar wat zij nodig hebben. Misschien was de uitleg van de activiteit niet voldoende, kunnen er beter andere materialen worden toegevoegd of moet een pedagogisch medewerker meespelen zodat de kinderen beter tot spel komen (bemiddelende rol).

Er is sprake van een hoge kwaliteit van de activiteit als de kinderen gedurende een langere tijd met een hoge betrokkenheid bezig zijn. Zo is de activiteit betekenisvol en komen meerdere bedoelingen op een intensieve wijze aan bod.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen. Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten waar ze aan toe zijn. Er is veel tijd voor spel en spelen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor gevarieerde activiteiten en voor een goede afwisseling. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Niet alle activiteiten worden met de hele groep gedaan; er wordt juist bewust gewerkt in kleine groepen. Pedagogisch medewerkers kunnen dan beter inspelen op de ontwikkeling van de kinderen en de hulp en begeleiding beter afstemmen.

Rijke speelleeromgeving

Wij vinden het belangrijk dat de groepsruimte is afgestemd op de activiteiten en past binnen de werkwijze van Startblokken. Hierin is de inrichting van de groepsruimte van belang:

- De groepsruimte is uitdagend en uitnodigend.
- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen. De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en themahoek. De hoeken worden door de pedagogisch medewerkers aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema circus verrijkt worden met spullen waarin kinderen zich kunnen verkleden als circusartiesten. Ze wanen zich in een heus circus doordat er doeken zijn opgehangen en de ruimte een circustent is geworden. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd. Tevens kan er een themahoek worden gemaakt waarin materialen staan uitgestald die passen bij het thema.
- Er is structuur en overzicht. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto met geschreven woord is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Startblokken en ouders

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken.

Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan.

UK&PUK (OF PUK&KO)

Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd. We maken daarbij gebruik van de methode Uk&Puk.

Wat houdt Uk&Puk in?

Uk&Puk is een educatieve methode voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Het aanbod is zo samengesteld dat alle jonge kinderen er baat bij hebben. Uk&Puk biedt kinderen uitdagende, speelse activiteiten waarmee ze actief en zelfontdekkend bezig kunnen zijn. Uk&Puk stimuleert de ontwikkeling van jonge kinderen zodat zij goed voorbereid starten in groep 1 van de basisschool. Uk &Puk heeft een doorgaande leerlijn met Ik&Ko, dat bestemd is voor groep 1 en 2 van het basisonderwijs. In de methode Uk&Puk speelt de handpop Puk een rol.

Puk

Puk is het speelkameraadje van de kinderen. Puk maakt altijd wel iets mee wat de kinderen herkennen; hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of hij is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Aan hem durven ze hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen, terwijl ze dat bij een volwassene wellicht nog wat eng vinden. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken.

Rijke speelleeromgeving

Kinderen ontwikkelen zich optimaal als ze op hun niveau worden gestimuleerd in een rijke omgeving. Een goede omgeving werkt stimulerend voor alle kinderen, of het nu baby's, dreumesen of peuters zijn. In een veilige en stimulerende omgeving bestaat vertrouwde naast nieuwheid. Door een goede structuur en een gezellige sfeer kunnen kinderen veilig spelen en zelf keuzes maken. Een rijke speelleeromgeving heeft als kenmerken:

- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen. De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en themahoek.
- Er is een logische indeling en afbakening. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Werkwijze

Bij Uk&Puk wordt gewerkt met thema's. Er zijn in totaal tien thema's die voortkomen uit de directe belevingswereld van de kinderen. Ze spelen zich af in het hier-en-nu. Elk thema duurt vier tot zes weken. Bij elk thema hoort een voorleesverhaal. De thema's zijn: 'Welkom Puk!', 'Wat heb jij aan vandaag?', 'Eet smakelijk!', 'Dit ben ik!', 'Reuzen en kabouters', 'Regen', 'Hatsjoe!', 'Knuffels', 'Oef wat warm!' en 'Ik en mijn familie'. Daarnaast kunnen ook andere thema's aan de orde komen; thema's die dichtbij de kinderen staan en herkenbaar zijn voor hen. Na ieder thema is er een 'themaloze' week. De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn al bezig met de voorbereidingen voor het volgende thema.

De thema's brengen de buitenwereld naar binnen bij de locatie. Daardoor kunnen kinderen veel ervaringen opdoen en nieuwe dingen leren. De hoeken worden door de pedagogisch medewerker aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema 'Reuzen en kabouters' verrijkt worden met spullen waarin de kinderen zich bijvoorbeeld kunnen verkleden als kabouter of waar ze dingen kunnen sorteren op groot en klein en zwaar en licht met behulp van een weegschaal en sorteerbakjes. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd.

Tevens kan er een themahoek worden gemaakt waarin materialen staan uitgestald die passen bij het thema. Dit kan een boek zijn met daarbij passende materialen waar kinderen mee kunnen spelen.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen. Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten waar ze aan toe zijn. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Uk&Puk en ouders

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken.

Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan.

De overgang naar de basisschool is voor veel peuters een grote stap. Om hen hierbij te helpen, is er een thema met activiteiten voor peuters die bijna naar de basisschool gaan. Dit thema geldt alleen voor Uk&Puk en niet voor Puk&Ko.